

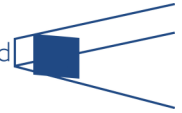
Handlingsplan 2009

UdviklingsRåd Sønderjylland

Version 2.0

Claus Schmidt

November 2008

Indledning

UdviklingsRåd Sønderjylland (URS) blev reetableret i januar 2007¹ efter kommunalreformen, med en ny struktur i medlemskredsen samt et formandskab på 2 personer, Executive Advisor Hans Kirk, Danfoss A/S som formand og Borgmester Tove Larsen, Aabenraa Kommune som næstformand.

I januar 2008 har URS fået vedtægter og pr. 1. Januar 2009 drives URS som en forening med URS Udviklingssekretariatet som udførende enhed.

Arbejdet i URS og URS Udviklingssekretariatet er finansieret med 50 % fra de 4 sønderjyske kommuner (fordelt efter befolkningstal) og 50 % fra fonde, virksomheder og institutioner mm.

URS Udviklingssekretariatet vil i 2009 fokusere på:

- Klyngeudvikling
- Rammebetingelser
- Relationer

URS Udviklingssekretariatet vil i klyngeudviklingen forædle de metoder og processer som er udviklet i samarbejde med de sønderjyske klynger i perioden 2005-2008. Her er gentagelse og opbygning af relationer til virksomheder og videns institutioner i klyngerne vigtige parametre.

URS Udviklingssekretariatet vil i klyngeudviklingen i 2009 specielt fokusere på at modne projekter til bevilling, hos relevante sønderjyske interessenter eller på relevant sønderjysk matrikel.

Handlingsplan 2009 beskriver indsatsområderne for dette arbejde og diskuteres på URS mødet i december 2008.

Hovedresultaterne af URS arbejdet i 2008 fremgår af bilag 1. Detaljeret beskrivelse af arbejdet i URS i 2008, fremgår af notatet "Status URS arbejde 2008".

Herunder beskrives kort den branche/hverdag som URS og URS Udviklingssekretariatet opererer i.

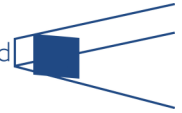
Regional udvikling

URS arbejder som et offentligt-privat partnerskab med regional udvikling og placerer sig mellem kommuner og region Syddanmark, i den nye kommunale struktur i Danmark.

Tilsvarende sub-regionale operatører er oprettet med tilknytning til de områder der udgjorde Ribe Amt, Vejle Amt og Fyns Amt.

URS er sammen med TRIN i Trekantområdet det eneste fuldblods offentlige-private samarbejde i den sammenhæng.

¹ UdviklingsRåd Sønderjylland (URS) blev stiftet i 2003 og var i perioden 2003 til 31. December 2006 forankret i Sønderjyllands Amt med amtsborgmester Carl Holst som formand. URS blev sekretariatsbetjent af Sønderjyllands Amt tilogmed december 2006. Fra 1. Januar 2007 blev URS sekretariatsbetjent af URS Udviklingssekretariatet. URS Udviklingssekretariatet blev etableret 1. December 2005 med fokus på klyngeudvikling.

Klyngeudvikling

URS har arbejdet med udvikling af klynger siden 2005, hvor konsulentfirmaet Monitor Group startede processen. Læs mere på www.soenderjylland.dk

URS arbejder med klynger der tager afsæt i stærke sønderjyske erhvervsbrancher. Stærke sønderjyske erhvervsbrancher er traditionelt, produktion/mekatronik, landbrug/fødevarer samt logistik/transport.

Derudover har Sønderjylland stærke kompetencer indenfor områderne aluminiumsindustri og produktion til det maritime fritidssejlersegment/lystbåde mm. Køleteknologi og dermed KølevirksomhedsCenterAlsion (KVCA) har stærke relationer til mekatronik. Virksomhedskompetencer på sundhedsområdet tager afsæt i mekatronik områdets interesse for medical device mm.

Sønderjyllands branchefordeling 2006

	Eksport (Mio. kr.)	%	Omsætning (Mio kr.)	%	Antal fuldtidsansatte	%
1 Landbrug, fiskeri og råstofudvinding	188	0,6	8905	7,8	2104	2,4
2 Industri	16244	49,4	29456	25,8	20650	23,9
3 Energi- og vandforsyning	1	0,0	1247	1,1	136	0,2
4 Bygge og anlæg	38	0,1	7947	7,0	6399	7,4
5 Handel, hotel og restauration	13502	41,1	48691	42,6	13643	15,8
6 Transport, post og tele	1794	5,5	9471	8,3	4410	5,1
7 Finansiering og forretningsservice	1049	3,2	6405	5,6	7024	8,1
8 Offentlige og personlige tjenester	43	0,1	2058	1,8	31346	36,3
9 Uoplyst aktivitet				0,0	731	0,8
	32859	100,0	114180	100,0	86443	100,0

Kilde: Danmarks Statistik

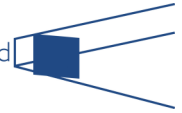
NB tallene er registreret på juridisk enheder (hovedsæder). Fx er den sønderjyske landbrugseksport noteret på hovedsæder udenfor det gamle Sønderjyllands amt. Derfor det lave tal på 188 mio kr.

Fokus i arbejdet med klyngeudvikling

URS Udviklingssekretariatet fokuserer på at stimulere 2 områder i klyngeudviklingen:

- Graden af samarbejde, målt på virksomhedssamarbejder, projekter mm.
- Graden af videnopsamling, målt på antallet af videntcentre, erhvervscentre, organisationer, uddannelsesinstitutioner mm., der arbejder for den pågældende klynge.

Det er vigtigt at slå fast at klyngen kun er en del af en større branche og derfor ikke nødvendigvis har kontakt med hele branchen. URS arbejder med at udvikle projekter og videntcentre opbygning, sker i samarbejde med eksisterende operatører i de sønderjyske klynger, som fx videntcentre, erhvervscentre, universitet, organisationer og uddannelsesinstitutioner.

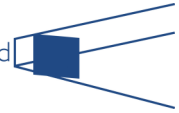

Handlingsplan 2009

Handlingsplanen er jf. URS vedtægter i 3 områder; Klyngeudvikling, rammebetingelser og relationer.

1. Klyngeudvikling

Klynge	Fortsættelse af projekter fra Projektpulje 2008	Tilbydes ny Monitor proces for sammen med klyngen at udvikle nye projekter	URS Matchmaking, juni 2009 og Projektpulje efterår 2009	Bemærkninger
Mekatronik	Nej	Ja i samarbejde med Center for Erhvervsudvikling i Sønderborg	Ja	Mekatronik klyngen er selvkørende med Center for Erhvervsudvikling i Sønderborg i hovedrollen. Andre operatører i klyngen er; MCI (SPIRE og CPD) og CSI. Stor synergi til KøleVirksomhedsCenterAlsion. Tilbydes deltagelse i proces med Sygehus Sønderjylland
Logistik og transport	Cross Border Logistics	Ja i samarbejde Erhvervenes Hus Aabenraa og EUC Syd.	Ja	Efter lukningen af Institut for Transportstudier er der ikke en entydig operatør på klyngen. ITD/FDE er en stor og central spiller i branchen. De har dog ikke udelukkende et sønderjysk fokus. URS sekretariatet deltager i opbygning af Danmarks Transportklynge i region Syddanmark.
Landbrug og fødevarer	Branding af Sønderjyske Fødevarer Aabenraa Biogas Biopark Tønder Nordisk Center for Mad og fødevarer	Nej, der er ikke behov pt.	Ja	Aabenraa Biogas ændres til fokus på Biogas Sønderjylland, og samarbejde med alle biogasprojekter på vej i Sønderjyske landboforeninger hos SLF, Landbosyd mfl. URS sekretariatet deltager i opbygning af Bioenergiklyngen i region Syddanmark.
Køleklyngen (KVCA)	Nej	Nej	Ja	Er selvkørende med KøleVirksomhedsCenterAlsion. Har samtidig stærke relationer til mekatronik.
AluCluster	Nej	Ja sammen med AluCluster	Ja	Er selvkørende med AluCluster. Tilbydes deltagelse i proces med Sygehus Sønderjylland
Flagskibet.dk	Nej	Ja i samarbejde med Udviklingscenter Haderslev	Ja	
Sundhed	Medical Device, viden og kompetencecenter. Den stærke hånd, fokus på gig	Ja i samarbejde med Sygehus Sønderjylland, gennemføres pilotprojekt foråret 2009	Ja	Pilotprojekt med Sygehus Sønderjylland (SHS) gennemføres med 2 interne temaer fra SHS og 2 eksterne tema'er, fx medical device og samarbejde med kommunen.

Klyngeudvikling, fortsat

Den eksisterende URS Projektpulje 2008 videreføres, korrigeret for projekter som URS ikke arbejder videre med i 2009, se bilag 3.

Der igangsættes en Energiarbejdsgruppe med fokus på

- Udvikling af energispareprojekter i landdistrikter med brug af digital kommunikation
- Udvikling af projekter på Bioenergiområdet (gas, ethanol, mikrokraftvarme)
- Udvikling af samarbejde med Nordtyskland på området for vedvarende energi
 - Her har URS indsendt en EU Interreg ansøgning sammen med IHK Flensborg i sep 08
- Koordinering med Project Zero i Sønderborg, Energystep i Trekantområdet samt Offshorecenter i Esbjerg mfl.
- Profilering af Syd- og Sønderjysk energiteknologi i forhold til Klimatopmødet i København november 2009

URS projektpulje 2008 afsluttes juni 2009.

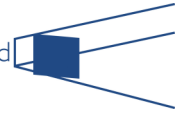
URS Matchmaking gennemføres juni 2009 og følges op i efteråret med URS Projektpulje 2009.

Alle klynger besøges i 1. Halvår 2009 af URS formandskabet og URS Udviklingssekretariatet samt de URS medlemmer der har interesse. Målet er at besøge det netværk, repræsentantskab, bestyrelse eller lignende, der repræsenterer klyngen og sammen med dem lave en forventningsafstemning til det videre arbejde med klyngeudviklingen.

NB. Turisme arbejdet i URS blev sat på stand-by i foråret 2008, da der er mange operatører på området som fx kommuner, erhvervscentre, region Syddanmark.

URS Udviklingssekretariatet vil i arbejdet med klyngeudvikling:

- ikke drive egne klynger, udover den initiale etablering, som f.eks. på Bioenergiområdet.
- modne og placere projekter og ansøgninger, hos den relevante klyngefacilitator. Alternativt søge forankring ved den relevante sønderjyske kommune, erhvervs eller brancheorganisation.
- forankre projekter fra Projektpulje 2008 og 2009 med ejerskab hos én eller flere personer i UdviklingsRåd Sønderjylland
- søge at få nye projekter vurderet eksternt i forbindelse med ansøgninger ved fonde, deltagelse i ventureprojekter, konkurrencer mm.
- markedsføre det samlede URS netværk overfor relevante aktører indenfor kapital, og arbejdet med at tiltrække virksomheder, arbejdskraft og studerende.
- involvere interessenter og SMV'er i klyngearbejdet, udover de klyngefacilitatorer og virksomheder, der er kontakt til.
- udvikle relevante tværgående ydelser til klyngerne indenfor arbejdskraft, forretningsservice mm.

2. Rammebetingelser

Følgende URS arbejdsgrupper videreføres i 2009

<u>Infrastruktur:</u>	Opfølgning på dansk-tysk regeringsaftale
<u>Developer:</u>	Fokus på sundhed og turisme samt involvering af fremtidens sønderjyder via idekonkurrence til byggeri og rammebetingelser
<u>Uddannelse:</u>	Profilering af videregående uddannelser
<u>Pendlerproblematik</u>	Opfølgning på problemformulering fra URS møde 7. Oktober

Der er stillet forslag om oprettelsen af en Forsvarsforlig arbejdsgruppe.

3. Relationer

URS formandskabet og URS Sekretariatet besøger de 4 kommuner og de 4 kommuners erhvervscentre i løbet af 1. Halvår 2009.

URS melder sig ind i de 4 erhvervsforeninger og deltager i deres møder.

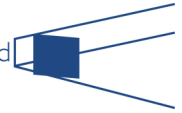
URS gennemfører 2 besøg på Christiansborg, et i foråret og et i efteråret

URS holder 2 møder med de syd- og sønderjyske folketingspolitikere i Sønderjylland.

URS Sekretariatet holder i 2009 særligt kontakt til:

- IHK Flensborg (Dansk-tysk regionalmanagement)
- Region Sønderjylland Schleswig
- Vækstforum Region Syddanmark
- De 3 andre subregionale udviklingsråd, se bilag 2, for sammen med dem, som i 2008, at give Vækstforum ved region Syddanmark en løbende opfølgning på deres strategi og handlingsplan

URS Sekretariatet styrker kontakten til offentlige og private fonde.

Andre indsatsområder i 2009

Der skal udvikles samlet profil for URS og URS Udviklingssekretariatet med hensyn til

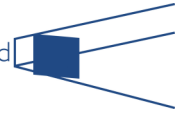
- Kommunikationsplan, herunder pressedækning
 - Der deltager en repræsentant for kommunens informationsafdeling til URS møderne.
- Markedsføring, herunder profilbrochure, webside, logo
 - Muligt indstik (annoncefinansieret) i Jyske Vestkysten, der fortæller om URS og URS arbejdet
 - Annoncering i Cimber Airs Inflight Magazine, "Flyaway"
 - URS sponsorer får logo på www.soenderjylland.dk

Administration i URS Sekretariatet

- Opstart af egen økonomi, løn og afrapportering til URS fra januar 2009
- Muligt nyt lejemål i Aabenraa
- Kvartalsvis afrapportering på URS arbejde til UdviklingsRåd Sønderjyllands medlemmer

Effektmål på URS arbejdet

- Indgår som en del af den kvartalsvise afrapportering
- Der afrapporteres på
 - Ansøgt/bevilget beløb, politiske beslutninger, milepæle på projekter, arrangementer mm.

Bilag 1 Hovedresultater af URS arbejde 2008

Klyngeudvikling

3 x 220.000 kr. til Branding af sønderjyske fødevarer i samarbejde med Erhvervenes Hus Aabenraa

EU Interreg ansøgning Cross Border Logistics indsendt oktober

EU Interreg ansøgning ITER (International Teknologiregion Vedvarende Energi og Energiefficiens) indsendt oktober

Pilotprojekt foråret 2009 med Sygehus Sønderjylland (SHS) godkendt i SHS direktion oktober

3 URS Projektpuljemøder (sep-nov)

Etablering af Biogas projekt med Landbosyd og Aabenraa Fjernvarme

Gennemført workshop "Finansieringskilder til projekter", februar

Gennemført arrangement "Intelligentbiomasse" med 60 deltagere, februar

Bioenergi arrangement 6. nov 08 i Esbjerg

Etablering af webplatform for Bioenergiklynge med materiale, november

Rammebetingelser

Infrastruktur lobbyarbejde, på vej mod en dansk-tysk regeringsaftale

Dansk-tysk Infrastrukturkonference 15. December

"Er fremtidens Infrastruktur grænseoverskridende?", Dansk-tysk erhvervskonference, 26. maj 2008, med 100 deltagere.

Infrastruktur lobby, herunder foretræde for trafik- og erhvervsudvalg, København, februar

Etablering af URS Developergruppe, august 2008

Etablering af URS arbejdsgruppe om beskatning af udenlandske pendlere på det sønderjyske arbejdsmarked, august 2008

Reetablering af Uddannelsesgruppen

Relationer

Interessentanalyse på hver sønderjysk klynge på www.soenderjylland.dk

URS Matchmaking, fokus på kapital, teknologi og marked i de syd- og sønderjyske erhvervs-klynger, den 24. juni, med 95 deltagere

Tilbage melding på Vækstforum (region Syddanmark) strategi sammen med SVUF, Trekantområdet og UdviklingsForum Odense

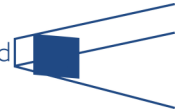
Andet

Stiftelse af foreningen URS, januar 2008

URS Handleplan 2009

www.soenderjylland.dk

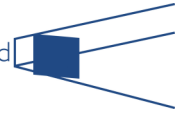
Side 9

Tilsagn om 2.125.000 kr. til URS arbejde i perioden 2008-2010 fra erhvervsliv

Bilag 2 Beskrivelse af andre udviklingsråd i region Syddanmark

Geografisk område	Sub-regional operatør (mellem kommuner og region)
Ribe Amt	<p>Sydvestjysk UdviklingsForum</p> <p>Sydvestjysk Udviklingsforum er en fælleskommunal forening. Medlemmerne er Tønder, Vejen, Varde, Esbjerg og Fanø kommuner.</p> <p>www.svuf.dk</p>
Vejle Amt	<p>Trekantområdet Danmark</p> <p>Fra 1. januar 2007 er Trekantområdet Danmark en forening dannet af de seks kommuner: Billund, Fredericia, Kolding, Middelfart, Vejen og Vejle.</p> <p>www.trekantomraadetdanmark.dk</p> <p>Trekantområdets Innovationsforum (TRIN) blev etableret i december 2005 og er et partnerskab mellem Trekantområdets kommuner og de virksomheder og uddannelsesinstitutioner, der kan se en fordel i at tage et medansvar for at styrke Trekantområdets udvikling og vækst.</p> <p>www.trin.dk</p>
Fyns Amt	<p>Udviklingsforum Odense.</p> <p>For at sikre, at de mange visioner i Erhvervs- og vækstpolitikken bliver til handling, er den selvejende institution Udviklingsforum Odense – Partnerskab for Vækst Fyn etableret.</p> <p>Udviklingsforum Odense – Partnerskab for Vækst Fyns bestyrelse med 31 medlemmer er sammensat, så den indeholder de ressourcer og kompetencer, der er nødvendige for at drive udviklingen af Odense-regionen.</p> <p>www.udviklingsforumodense.dk</p>

Bilag 3 Projekter der fortsat støttes af URS i 2009

Tabellen herunder indeholder de projekter som URS Udviklingssekretariatet har hjulpet helt eller delvist i 2008.

Projekter der er markeret med rødt kan klare sig uden URS Udviklingssekretariatets hjælp. De vil dog fortsat blive tilbudt deltagelse i URS netværk og arrangementer mm.

Projekter der er markeret med grønt vil URS fortsætte med at udvikle i første halvår 2009, sammen med den pågældende projektleder.

URS projektpulje 2008

Område	Projekt navn	Mentorer (URS medlemmer)	Projektleder
Bioenergi	Tønder Biopark	Hans Henrik Fischer	Peter B. Nissen, Tønder Biopark
	Mikrokræftvarme Sønderborg	Jan Prokopek Jensen	Per Balslev, Danfoss A/S/ Henrik Skov Nygaard
	Aabenraa Biogas	Jørgen Popp Petersen	URS Udviklingssekretariatet og Landbosyd
Køleklynge	Kølevirksomhedscenter Alsion	Jørgen Jacobsen	Mikkel Larsen Ledet, KølevirksomhedsCenter Alsion
Landbrug og fødevarer	Brandning af sønderjyske fødevarer	Jørgen Popp Petersen	Leif Friis Jørgensen, Naturmælk
Sundhed	Ernæringsmotivation	Finn Jensen	Jytte Egeoft, Det Sønderjyske Sygehus Køkken
	Medical Device, viden- og kompetencecenter	Hans Henrik Fischer	Poul A. Jessen, PAJ Systemteknik
	Den stærke hånd, fokus på gig	Finn Jensen	URS Udviklingssekretariatet Hans Jørgen Pedersen, Danfoss Bionics
Logistik og transport	Dansk-tysk logistik projekt, Cross Border Logistics	Oluf Lauridsen	URS Udviklingssekretariatet og WIREG
	Udenlandsk arbejdskraft, delprojekt under Danmarks Transport Klynge	Finn Karlén	Poul Kirkegaard og Tove Menné, EUC Syd
Uddannelse	Nordisk Center for Mad og Oplevelser	Søren Vang Rasmussen	Børge Koch, Videnscenter for Sundhedsfremme, UC Syd
	Profilering af videregående uddannelser	Søren Vang Rasmussen, Bjarne G. Sørensen, Finn Karlén	Christian Møller, UC Syd, Bent Bräuner Sørensen, EUC Syd, Per Boisen og Jette Damsted Olsen, SDU
Vedvarende energi	Dansk-tysk EU Interreg projekt over 3 år	På vej	URS Udviklingssekretariatet og IHK Flensborg
AluCluster	Innovation og design i Sundhedssektoren	Vagn Therkel Pedersen	Morten Simonsen, AluCluster

(Detaljeret afrapportering af URS arbejde i 2008 fremgår af notatet "Status URS arbejde 2008")